

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

28

września 2017

czwartek

19:00

NFM, Sala Główna

Koncert muzyki wiedeńskiej

Jan Ślęk – dyrygent

Vladimir Kiradjiev – dyrygent gościnnie

Karina Skrzyszewska – sopran

Adam Sobierajski – tenor

Wiktor Kuzniecowa – skrzypce

Jan Miodek – konferansjer

Wrocławska Orkiestra Festiwalowa im. J. Straussa

Instrumentaliści NFM Filharmonii Wrocławskiej

Program:

Theo Mackeben (1897–1953) *Münchener G'schichten* – walc

Johannes Brahms (1833–1897) *Tańce węgierskie*: nr 1, nr 5

Agustín Lara (1897–1970) *Granada*

Émile Waldteufel (1837–1915) *España* op. 236 – walc

Franz Lehár (1870–1948) *Miłość to jest życia* czar z operetki *Cygańska miłość*

Pablo de Sarasate (1844–1908) *Romans andaluzyjski* op. 22

Franz Lehár *Gold und Silber* op. 79 – walc

Franz Lehár *Kto dał nam klucze do miłości* bram z operetki *Kraina uśmiechu*

Julius Fučík (1872–1916) *Wejście gladiatorów* op. 68 – marsz

Robert Stolz (1880–1975) *Ob blond, ob braun*

Johann Strauss syn (1825–1899) *Unter Donner und Blitz* op. 324 – Polka-schnell

Franz Lehár *Ich bin verliebt* z operetki *Piękny jest świat*

Gerardo Matos Rodríguez (1897–1948) *La cumparsita*

Jacob Gade (1879–1963) *Jalousie*

Cesare Andrea Bixio (1896–1978) *Mamma*

Robert Stolz *O mia bella Napoli*

Bogusław Klimczuk (1921–1974) *Perpetuum mobile*

Fritz Kreisler (1875–1962) *Kaprys wiedeński*

Emmerich Kálmán (1882–1953) *Komm' mit nach Varaždin* z operetki *Hrabina Marica*

Robert Stolz *UNO-Marsch*

[120']

Współorganizacja:

J. Brahms

F. Lehár

Wiedeńska kraina uśmiechu

Artur Bielecki

Tytuł dzisiejszego koncertu – „Koncert muzyki wiedeńskiej” – z pewnością wielu z nas poprawi nastroj już w momencie spoglądania na afisz. Intuicyjnie czujemy, jakie muzyczne wzruszenia kryją się pod takim tytułem. Należałoby tu jednak koniecznie dodać matę uzupełnienie: „Koncert lekkiej muzyki wiedeńskiej”. Korekta ta jest ważna, ponieważ pojęcie „muzyki wiedeńskiej” ma w istocie bardzo szeroki zakres znaczeniowy.

Czy w ogóle można sobie wyobrazić miasto bardziej muzyczne niż Wiedeń? Pragnęło w nim zamieszkać wiele muzycznych staw, w tym najwięksi kompozytorzy, tacy jak Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven (klasyki wiedeńscy!), Johannes Brahms, Anton Bruckner czy Gustav Mahler. Nawet Antonio Vivaldi, włoski mistrz barokowego koncertu, pod koniec życia zdecydował się na podróż do naddunajskiej stolicy. Nie wspominając już o szeregu innych twórców, którzy na jakiś czas zatrzymywali się w Wiedniu, jak przykładowo nasz dwudziestoletni podówczas Fryderyk Chopin albo dziesięcioletni Ferenc Liszt (maty Liszt pobierał tam lekcje u sławnych wiedeńskich muzyków). Trudno znaleźć na mapie świata miasto mogące pod tym względem konkurować z cesarską metropolią. Nawet Paryż czy Berlin musiałyby złożyć głęboki ukłon. Jak dorównać miastu Mozarta, Beethovena i Schuberta? Również później, w XX stuleciu, Wiedeń imponująca kontynuowała swoje tradycje. Zrodziła się tam muzyczna awangarda spod znaku drugiej szkoły wiedeńskiej (Schönberg, Webern, Berg); kierunek ten miał się okazać jednym z ważniejszych w XX w. Wszystkie te osiągnięcia każą nam patrzeć na Wiedeń z najwyższym uznaniem i widzieć w nim jeden z najjaśniejszych punktów na muzycznej mapie świata.

Istnieje jednak również inny muzyczny Wiedeń. Jest to Wiedeń kawiarenek, ogródków, sal balowych i parków, Wiedeń walców, operetek i zabaw, miasto muzyki „lekkiej, łatwej i przyjemnej”. Te dwa muzyczne światy nie kłócą się zresztą ze sobą, raczej się uzupełniają. Obie sfery doczekały się swoich mistrzów i obie wymagały wielkich talentów. Temu właśnie roześmianemu i roztańczonemu miastu poświęcony został dzisiejszy koncert. Niech nas nie dziwi, że w programie znalazło się nazwisko Brahmsa, mistrza koncertów i symfonii, autora *Czterech pieśni poważnych*. Kompozytor ten często sięgał w swojej twórczości do gatunków związanych z nurtem popularnym, zwłaszcza do walców. W Wiedniu chętnie słuchano

również muzyki cygańskiej i węgierskiej. *Tańce węgierskie* Brahmsa, napisane pierwotnie na fortepian na cztery ręce, należą do jego najbardziej uroczych, lubianych i efektownych dzieł. W programie wieczoru raz po raz powracać będzie walc – król tańców XIX w. Na początku zabrzmiał walc *Münchner G'schichten*. Jego autorem był Theo Mackeben, niemiecki kompozytor, pianista i dyrygent, twórca operetek, a także muzyki filmowej. Ten utwór z pewnością wprawi wszystkich w dobry nastrój. Walc *España* to z kolei kompozycja autorstwa Émile'a Waldteufela, mającego w dorobku liczne tańce. Z utworem tym koresponduje stawna *Granada* z 1932 r. – pełna temperamentu pieśń opiewająca hiszpańskie miasto. Napisał ją Meksykanin Agustín Lara. Jak widać, w programie koncertu ujęte zostały nazwiska twórców z różnych stron świata, niekoniecznie związanych z Wiedniem. Tym samym nie mogło zabraknąć też muzyki ze słonecznej Italii: reprezentuje ją słynna pieśń *Mamma*, którą skomponował Cesare Andrea Bixio. Muzykę czeską przypomniał nam natomiast świetnie napisany, pełen humoru marsz *Wejście gladiatorów* autorstwa Juliusa Fučíka.

Wiele lat w Wiedniu spędził Robert Stolz, austriacki dyrygent i kompozytor, który tworzył m.in. operetki. Trzykrotnie zabrzmiał dziś jego muzyka, w tym tak znana pieśń, jak *Ob blond, ob braun, czyli Brunetki, blondynki*, rozstawiona w Polsce przez Jana Kiepurę. W programie nie mogło też zabraknąć – to oczywiście – wiedeńskiego króla walca, z którego muzyką kojarzy nam się Wiedeń: Johanna Straussa syna. Był on najświetniejszym członkiem muzycznej dynastii Straussów. Specjalnością roku stała się muzyka taneczna, która królowała w wiedeńskich salach balowych. Zabrzmiały dziś również fragmenty z operetek *Cygańska miłość* i *Kraina uśmiechu* Franza Lehára oraz *Hrabina Marica* Emmericha Kálmána. Ich twórczość była szczególnie ważna dla rozwoju wiedeńskiej operetki.

W programie tego koncertu znalazły się także mocne akcenty instrumentalne, wirtuozowskie. Uświetnią go efektowne kompozycje, które napisali legendarni wirtuozi skrzypiec: Pablo de Sarasate i Fritz Kreisler. Słowem: przed nami bardzo atrakcyjny koncert, z niezwykle barwnym programem, wypełnionym przez muzykę, która nas bawi i wywołuje na naszych twarzach uśmiech.

Jan Ślęk

Dyrygent i pedagog, studiował też grę na fortepianie u R. Baksta i I. Rapp. Odbył staże stypendialne w Austrii, Wielkiej Brytanii i Niemczech. Pracował w operetce, operze i dyrygował gościnnie orkiestrami symfonicznymi w Polsce i za granicą. W Państwowej Operze we Wrocławiu prowadził operetki, balety i opery, w tym współczesną – *Manekiny* Z. Rudzińskiego. Ulubioną formą muzyczną artysty jest walc wiedeński; zgłębianie jego tajników interpretacyjnych stało się pasją wrocławskiego dyrygenta. Jest inicjatorem powstania Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Wiedeńskiej. Powołał do życia Wrocławską Orkiestrę Festiwalową im. Johanna Straussa, z którą dokonał nagrania słynnych uwertur operetki wiedeńskiej. Otrzymał medal z okazji stulecia klubu Rotary oraz Austriacki Krzyż Honorowy za zasługi w dziedzinie nauki i sztuki, nadany przez prezydenta Austrii. Jest laureatem Nagrody Wrocławia.

Vladimir Kiradjiev

Jeden z najbardziej cenionych dyrygentów operowych w Europie Środkowej i Wschodniej. Po ukończeniu Państwowej Akademii Muzycznej w Sofii kontynuował studia u K. Masura w Weimarze i Lipsku, F. Ferrary w Sienie oraz K. Österreichera w Wiedniu. W 1984 r. został dyrektorem artystycznym Opery w Sliven i stałym dyrygentem gościnnym niemal wszystkich orkiestr filharmonicznych w Bułgarii, a w 1990 r. – głównym dyrygentem Wiener Residenzorchester. Obecnie jest stałym dyrygentem gościnnym licznych teatrów operowych m.in. Luzerner Theater, Deutsche Oper Berlin, Komische Oper Berlin, Łotewskiej Opery Narodowej w Rydze, Opery Narodowej w Sofii, Tatarskiej Narodowej Opery w Kazaniu, Opery Krakowskiej. Prowadził wiele orkiestr symfonicznych w Austrii, Niemczech, Szwajcarii, Bułgarii, Rosji, Polsce, Francji i Włoszech, a także w Meksyku, Kolumbii, Korei Południowej i Chinach. Jest wykładowcą w Universität für Musik und darstellende Kunst Wien w Wiedniu.

Karina Skrzyszewska

Absolwentka Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu. Zadebiutowała w Operze Śląskiej partią tytułową w premierowym przedstawieniu *Łucji z Lammermoor*. Za tę rolę w 2008 r. otrzymała prestiżową nagrodę – Złotą Maskę za najlepszą kreację wokalno-aktorską. Współpracuje z wieloma teatrami operowymi i filharmoniami w Polsce i za granicą. Na swoim koncercie ma wykonanie blisko 20 pierwszoplanowych ról operowych i operetkowych, dysponuje także szerokim repertuarem oratoryjno-kantatowym. Współpraco-

wała z takimi dyrygentami, jak m.in.: A. Straszynski, J. Ślęk, Ł. Borowicz, W. Kunc, W. Crutchfield, J. Ferreira Lobo, G. d'Espinosa, N. Todorov czy J.M. Florêncio, oraz reżyserami: M. Znaniecki, R. Skolmowski, B. Bijnen, D. Kaegi. W 2016 r. została uhonorowana odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, przyznana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Adam Sobierajski

W 2005 r. ukończył Akademię Muzyczną im. K. Szymanowskiego w Katowicach w klasie śpiewu A. Stowakiewicz-Wolańskiej. Obecnie jest solistą Opery Krakowskiej oraz Opery Śląskiej w Bytomiu. W 2006 i 2008 r. został laureatem Konkursu Operetkowego im. I. Borowickiej w Krakowie. W 2008 r. zdobył wyróżnienie i cztery nagrody specjalne w Międzynarodowym Konkursie Operowym im. A. Didura w Bytomiu. Jest również zdobywcą III nagrody w I Europejskim Konkursie Tenorów w Sosnowcu (2009). W 2014 r. występował w programie emitowanym w TVP2 „SuperSTARcie”. Artysta współpracuje z Operą Wrocławską, Teatrem Wielkim w Łodzi i Operą Nova w Bydgoszczy. Prowadzi również bogatą działalność koncertową – występuje z NOSPR w Katowicach oraz orkiestrami filharmonicznymi w Zabrze, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Bydgoszczy, Płocku, Toruniu i Olsztynie. Jego repertuar obejmuje liczne główne partie operowe w dziełach Mozarta, Rossiniego, Donizettiego, Verdiego i Pucciniego.

Wiktor Kuzniecowa

Naukę gry na skrzypcach rozpoczął w wieku czterech lat u swojego ojca, wybitnego pedagoga. W 1981 r. rozpoczął studia u B. Kotorowicza w Konserwatorium Kijowskim. W 1986 r. został laureatem Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. H. Wieniawskiego w Poznaniu, a w 1987 r. – laureatem Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. N. Paganiniego w Genewie. Od 1991 r. artysta mieszka i pracuje we Wrocławiu. W latach 2003–2004 był pomostodawcą i organizatorem Międzynarodowego Festiwalu im. N. Paganiniego oraz Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego „Młody Wirtuoz”. Jest założycielem i dyrektorem artystycznym Wrocławskiego Zespołu Solistów Ricordanza. Stale koncertuje w Polsce i za granicą: w Niemczech, Norwegii, Francji, Hiszpanii, Belgii, Luksemburgu, Szwajcarii oraz na Ukrainie. Od 1991 r. prowadzi klasę skrzypiec we wrocławskiej Akademii Muzycznej. Od 2013 r. jest prezesem Fundacji ESKM (Europejska Sieć Kultury Młodych), której głównym zadaniem jest promocja młodych utalentowanych artystów.

Wrocławska Orkiestra Festiwalowa im. Johanna Straussa

Została powołana do życia w 1997 r. przez J. Ślęka głównie dla potrzeb Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Wiedeńskiej. Jej trzon stanowi wrocławski zespół smyczkowy Ricordanza, założony i kierowany przez skrzypka W. Kuzniecowa. Wrocławska Orkiestra Festiwalowa im. Johanna Straussa występuje

we Wrocławiu i innych miastach, ciesząc się uznaniem publiczności i krytyki muzycznej. W 2007 r. zespół ten dokonał nagrania słynnych uwertur operetki wiedeńskiej. Jest to jedyne zrealizowane po wojnie nagranie tej muzyki dokonane we Wrocławiu z lokalnie działającym zespołem i dyrygentem, który przez ponad pięćdziesiąt lat pracy szczególnym zainteresowaniem darzył formę walca wiedeńskiego.

Wrocławska Orkiestra Festiwalowa im. Johanna Straussa, fot. Bogustaw Besztej

Organizator:

NFM – Instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Sponsorzy:

